

Правда є лише одна!

Наприкінці травня у римо-католицькому храмі Бердянська відбулися урочистості, присвячені жертвам комуністичних репресій. Спільна молитва за душі невинно убієнних поєднала священників різних конфесій. Органом музика й хорове виконання класичних творів супроводжували виступи громадських діячів міста, які згадували злочинні факти сталінського режиму проти власного народу. Голова Польського товариства «Відродження» Лех Сухомлинов, звертаючись до присутніх, акцентував увагу на тому, що виховання молодого покоління й усіх громадян України справжніми патріотами, історична пам'ять яких будується на правдивих фактах, а не на забреханих трактуваннях минувшини, є чи не найголовнішою проблемою нашого суспільства.

17 вересня для бердянців – це свято рідного міста, день визволення від фашистських загарбників. Проте не можна забувати, що власне цього дня у 1939 році війська СРСР без оголошення війни напали на Польщу, порушуючи її суверенність та ламаючи основи міжнародного права. Підставою для агресії Червоної Армії став пакт Ріббентропа-Молотова від 23 серпня 1939 року між радянським урядом та гітлерівською Німеччиною. Окупація Польщі Червоною Армією означала фактичний вступ Радянського Союзу у Другу світову війну.

Це був початок сталінських репресій проти польського суверенного народу. Протягом квітня-травня 1940 року комуністичним режимом було знищено тисячі громадян Польщі, які першими в Європі зі зброєю виступили проти нацистської Німеччини. Це були кадрові офіцери і офіцери запасу Республіки Польща, інтелектуальна еліта польського народу. На довгі десятиріччя цей злочин уперто заперечувався правителями СРСР, навіть більше –

відповідальність за нього перекидалася на Німеччину.

Як свідчать документи, передані Російською Федерацією польській стороні в 90-ті роки, вся операція по знищенню військовополонених польських офіцерів була чітко спланована і проведена, як і усі репресивні операції НКВС, за звичним сценарієм: доповідна записка очільника репресивного відомства Сталіну – ухвала політбюро ЦК ВКП(б) – виконання репресивними органами рішення вищого партійного керівництва.

Місцем знищення Старобільського табору утримання польських офіцерів став підвал у будівлі Харківського обласного управління НКВС, «на рахунок» якого на той час значиться вбивство майже 12 тисяч власних громадян. На розстріл однієї людини й прибирання її трупа кати натренувалися витратити не більше 2 хвилин.

Кінець 1940-х – перша половина 50-х рр. були найдраматичнішими в історії римо-католицької та Української греко-католицької церков. Організаційні структури повністю зруй-

нували арешти єпископату й багатьох священників і вірних, насадження московського православ'я та репресії проти непокірних.

Голова польської громади Бердянська завершив виступ словами: «Вічний спокій невинним жертвам і глибоке співчуття живим. Боже, дай сили пережити біль тяжкої втрати і змилуйся над нами».



Pod koniec maja w kościele rzymskokatolickim w Berdiańsku odbyły się uroczystości upamiętniające ofiary represji stalinowskie. Wspólna modlitwa za niewinne ofiary połączyła duchownych różnych wyznań. Muzyka organowa i śpiewy chóralne

towarzyszyły występom działaczy społecznych, wspominającym fakty zbrodni komunistycznych. W uroczystościach wzięli udział prezesi organizacji narodowościowych miasta, reprezentujący społeczność grecką, bułgarską, niemiecką. Przemawiając do

Prawda jest tylko jedna!

uczestników prezes Polskiego Towarzystwa „Odrodzenie” Lech Suchomłynow zwrócił uwagę na to, że obecnie podstawą wychowania młodego pokolenia i kształtowania świadomości państwowej wszystkich obywateli Ukrainy powinna być prawdziwe fakty historyczne, a nie zakłamane mity.

Lech Suchomłynow przypomniał o Piatichatkach pod Charkowem, które, jak dziś wiemy, są jednym z trzech miejsc, obok Katynia pod Smoleńskiem i Miednoje koło Tweru, gdzie NKWD w zbiorowych mogiłach pochowało polskich jeńców wojennych zamordowanych wiosną 1940 r. na rozkaz Stalina i innych radzieckich przywódców. Tu na cmentarzu wojskowym zbudowanym w latach 90. leży 3739 ofiar zbrodni katyńskiej. Ale w Rosji do dziś są historycy dowodzący, że zbrodnia nie była dziełem NKWD, lecz Niemców, którzy zabili Polaków w 1941 r. Część rosyjskiej opinii publicznej podziela ten pogląd.

Українська філія організації „Memorial” zwraca uwagę, że miejscowy oddział NKWD miał doświadczenie w tego typu operacjach, bo w czasie masowych represji w latach 1937-39 w Charkowie zabito ponad 13 tysięcy obywateli ZSRR. Egzekucje odbywały się w nocy, przy dźwięku włączonych silników samochodów i wentylatorów. NKWD nie chciała, aby zbrodnia wyszła na jaw.

Cmentarz jest położony w lesie, 20 kilometrów od centrum Charkowa. Przy wejściu stoją dwa słupy z godłami Polski i Ukrainy. Pierwsze ekshumacje odbyły się w lipcu 1991 roku, tuż przed ogłoszeniem przez Ukrainę niepodległości. Cmentarz został otwarty 17 czerwca 2000 roku. Jest jednym z trzech cmentarzy katyńskich, na których spoczywają polscy jeńcy zamordowani w 1940 roku na mocy decyzji najwyższych władz Związku Radzieckiego. Są pochowani na cmentarzach w Katyniu i Miednoje w Rosji oraz w Charkowie na Ukrainie.

W Piatichatkach spoczywają szczątki blisko 3, 8 tys. polskich oficerów z obozu ze Starobielska, w tym 8. generałów. Ponadto leżą tam ciała około 500 cywilnych Polaków wywiezionych po 1939 roku z polskich obszarów okupowanych przez ZSRR, a także około 2,8 tys. mieszkańców Charkowa i okolic, ofiar stalinowskiego terrorku z lat 1937-1938. Wśród ofiar pochowanych w Charkowie są Ukraińcy, Rosjanie i Żydzi. Dlatego uroczystość otwarcia cmentarza w 2000 roku miała charakter ekumeniczny.

Swoistym akordem występu stały się słowa Kazimierza Wierzyńskiego: „Daj nam to, Boże, zrozumieć i w uniesieniu ogarnąć, na co już nie ma rozumu...».

VIII Світовий конгрес польських лікарів

Ольга БОНДАРЄВА, лікар-пульмонолог, голова
 Полонійного об'єднання лікарів Бердянська

У Конгресі, який відбувався 23-26 травня в королівському місті Кракові, взяла участь понад тисячу осіб з 27 країн світу. Спільно з колегами по фаху ми розв'язували проблему ефективного поліпшення безпеки й якості лікування, способів уникнення небажаних наслідків і покращення рівня надання медичної допомоги, чому сприяв досвід міжнародного лікарського середовища.

Надзвичайно важливою складовою дискусії було обговорення питань медичної етики й особливостей лікарського фаху, а також можливостей реалізації професійних завдань у країнах з різними системами охорони здоров'я.

Своєрідним початком заходів Конгресу став симпозіум, присвячений уже згаданій проблемі медичної етики «Рішення, що приймаються на межі життя й смерті». Реферати й виступи викликали неабияку дискусію, що тривала майже дві години.

Пізніше учасники зібралися на урочисте богослужіння в одній з найголовніших святинь Польщі – Мар'яцькій базиліці, щоб



пережити незабутні моменти спільної молитви за нужденних.

Протягом трьох днів було організовано 19 науково-практичних заходів. Більшість представлених різними фахівцями-медиками тема була актуальною, навіть болючою, що викли-

кало потужний інтерес у колег і навіть призводило до виникнення певних кіл однодумців.

Активну участь у роботі Конгресу брали й лікарі польського походження з України. Полонійне об'єднання лікарів Бердянська було представлене науковою доповіддю «Роль Інтернету в лікарській практиці» (доповідач Ольга Бондарєва). Польське медичне товариство України репрезентував проф. Анатолій Свіцький з Києва («Сучасний погляд на стосунки лікар-пацієнт»), а львів'янка Оксана Стаднюк ознайомила колег з досвідом застосування нефректомії (видалення нирки) у західних регіонах нашої країни.

Окрім напруженої роботи Конгресу, організатори передбачили низку культурних і неофіційних заходів, що дозволило учасникам познайомитися ближче, налагодити неформальні товариські відносини і, зрештою, відчутися себе на рідній землі пращурів, у колі земляків-поляків.

Краківський Конгрес став своєрідним імпульсом, що спричинився до поглиблення наукових знань і практичних навичок у галузі сучасної медицини, викликав низку цікавих ідей на майбутнє й, напевно, сприяв інтеграції польських лікарів з різних країн і континентів.

VIII Światowy Kongres Lekarzy Polskich

Olga Bondarewa, lekarz-pneumonolog, prezes

Polonijnego Koła Lekarzy w Berdiańsku

W kolejnym VIII Kongresie Polonii Medycznej, który toczył swe obrady w Krakowie, w dniach 23-26 maja wzięto udział 1000 uczestników z 27 krajów świata. Wspólnie zastanawialiśmy się jak najlepiej poprawić bezpieczeństwo i jakość leczenia, unikać zjawisk niepożądanych, poprawić poziom opieki medycznej, wymieniając doświadczenia, w które bogate jest nasze międzynarodowe środowisko medyczne.

Niezwykle ważną częścią dyskusji były rozważania związane z etyką medycyny, zawodu lekarskiego, jak również możliwość realizowania zawodu lekarskiego w zależności od zróżnicowanych systemów opieki zdrowotnej, w których pracujemy.

Otwarcie Kongresu rozpoczęło swe obrady sympozjum

poświęcone etyce medycznej zatytułowane „Decyzje podejmowane na granicy życia i śmierci”. Z dużym zainteresowaniem wysłuchaliśmy ciekawych referatów, niejednym z których wzruszył nasze serca i zachęcił do pożytecznej dyskusji.

Potem uczestnicy zgromadzili się na uroczystej Mszy Świętej w Bazylice Mariackiej, żeby przeżyć niezapomniane chwile uniesienia i natchnienia wspólną modlitwą.

W ciągu trzech dni odbyło się 19 sesji naukowych oraz jedna sesja posterowa (plakatuowa). Wiele tematów, przedstawionych przez różnych specjalistów w dziedzinie medycyny, wzbudziło duże zainteresowanie uczestników, dzięki czemu utworzyły się pewne koła jednomyślników.

Lekarze polskiego pochodzenia z Ukrainy mieli możliwość czynnie uczestniczyć w Kongresie. Wśród szeregu wystąpień profesor Anatol Świącicki z Polskiego Stowarzyszenie Medycznego na Ukrainie przedstawił zebranym temat:

„Współczesne spojrzenie na relacje lekarz-pacjent”, Olga Bondarewa, reprezentująca Polonijne Kolo Lekarzy w Berdiańsku odczytała referat pt. „Rola Internetu w praktyce lekarskiej”, Oksana Stadnyk ze Lwowa (Stowarzyszenie Lekarzy Polskich) mówiła o pierwszej nefrektomii we Lwowie.

Organizatorzy przewidzieli też w programie Kongresu imprezy towarzyszące. Niezwykle miłe spotkanie w krakowskim teatrze z znanym aktorem i reżyserem Andrzejem Sewerynem, pozostawiło wiele pozytywnych wrażeń.

Imprezy integracyjne umożliwiły wszystkim uczestnikom przyjemnie odpocząć, nawiązać kontakty, zanurzyć się w atmosferę autentycznej polskości i poczuć się w gronie Rodaków-Polaków.

Kongres stał się impulsem do pogłębiania wiedzy naukowej i umiejętności praktycznych w dziedzinie, zbudził nowe pomysły na przyszłość i na pewno zintegrował Polaków z różnych krajów. Teraz z niecierpliwością czekać będziemy na kolejne spotkanie.